

Eene beklimming van den Mont-Blanc.

Men schryft uit Courmayeur, den 17 augustus, aan de *Nationaliteit*, van Turyn :

Den 15, om 5 ure 's morgens, vertrokken drie engelsche reizigers, MM. B. Fuller, F. Vavasseur, J.-M. Rochester, uit Cardiff (Walieland), van den berg Auter naer Courmayeur door Reuzen-bergpas, geleid door F. Tairraz, vader van den hostelier uit den *Mont-Blanc*, te Aoste, F. Favret, Michel Devoissoin en Folliguet, gidsen van Chamounix. Het weder was niet al te slecht. Alvorens den Reuzen-bergpas te bereiken werd de karavaan door eenen dijkken rook en een hagelvlaag overvalen, zoodat zy grote moeite hadden om het toppunt van den bergpas te bereiken. De reizigers waren sterk vermoeid en zonken tot aan de knien in den sneeuw. Op den raad van M. Tairraz en eenen anderen gids om terug te keeren, ten einde het gevær te vermyden, dewyl he laet werd en de regen voortduerde, antwoorden de Engelschen dat zy in het Paviljoen wilden gaan slapen. Tot alsdan, en ook nog later, zy zy met eene koord ter dike van den kleinen vinger, en op drie meters afstand van elkander gehecht. Twee leidamannen houden de koord by de einden vast, den een voor- en den anderen achterwaarts. Tairraz gaet nevens hen wel te midden der Engelschen, op sommige oogenblikken insgelyks de koord vast houdende. De andere gids-drager gaet alleen op eenigen afstand vooruit.

Weldra vangt de nederdaling van den bergpas aan, naer den kant van Courmayeur, want het weder wordt zoo wat helder langs den kant, en men komt zonder ongeval halver wege van het massief van den Reus, niet zonder duizende aenbevelingen van de gidsen aan de afgemaakte reizigers, dat zy de hielten der schoenen in den sneeuw moeten drukken en het been sterk gespannen moeten houden. Op dit oogenblik moet men een punt verlaaten dat met onbegrijpbare rotsblokken belegd is, om zoal wat regts van den weg af te wyken, op eenen afstellende en aerdaalchigen bodem, welke dezen jare bedekt is met eene lage frischen en slapen sneeuw ter dikte van enen voet. Diezelfde doorgang was in den loop van den dag zelve gemakkt (gaen en keeren), van 5 ure 's morgends tot 1 ure namiddag, door vier mannen en twee juffers, die alle zonder het minste ongeval naer het Paviljoen waren tergegeven.

De Engelschen en M. Tairraz volgen derhalve het voetspoor der morgenreizigers, maar de sneeuw, die hier aan de zuider-zon blootgesteld is, is deels gesmolten en reeds verslappt; de grond is vochtig geworden en de reizigers zyn zoal uitgeput, dat zy elk oogenblik laten nedervallen, in plats van zich steviglyk op hunne beenen te houden in eenen doorgang, die uitnemende veel gevær aenbiedt!

Eensklaps, byna op de kruin van deze steile afstelling welke den weg aller karavaan is, valt de Engelschman, die den achtersten der karavaan en een diklyng man is. Hy valt, en sleepi allen met zich mede, zoodat de zeven mannen een lange sfalibering aenvangen...

Vruchtelos wenden de gidsen ongehoede poogingen aan om te kunnen staende blijven. De noodkreet van den heer Tairraz : « God ! wy zyn verloren ! » wordt maer al te spoedig bewearheid. Na ruim een kilometer verre op den sneeuw geslibberd te zyn, zien de gidsen, die tot dan toe de twee einden der koord vasthouden, dat allen gaen nedergeworpen worden van een hoogte van ruim honderd voet. Zy lafen de koord los, en poogen met handen en voeten zich vast te houden. Na eene uiterste pooping en als door een wonder slagen zy er in, juist aan den rand des afgronds, stil te blyven, en zy zien de dry Engelschmans, die nog aan Tairraz vastgeboeden zyn, door den sneeuw in eene lawine veranderd, geweldiglyk in de diepte nederstorten.

De gidsen doen eenen omweg en geraken ter plaatse waer binne ongelukkige gezellen gevallen zyn. Ten getale van vier, waaronder dry Engelschen en den gids Tairraz, liggen zy daer dood en gruwelyk verminkt. De overlevenden, overtuigt dat de vier ongelukkigen wel duizendmal om-

en dit zonderling gebod scheen hem zels zeer natuerlyk te wezen.

Rhinsault den akt opgesteld of een gryze erbiedwerdige geestelyke trad binnen de tent.

— Doorluchtige heer, well is uw verzoek ? vroeg de vrome man.

— Dat gy deze beide menschen huwt, myn eerweerdige vader, zegde de hertog, en ik geloof dat het hoogst tyd is want die vrouw is in doodsnood.

De priester ging tot de plegteheid over, en Regina had slechts het bewustzijn van het gebeurde toen reeds het huwelyk voltrokken was. Een kreet van angst en afgryzen, van smert en wrack, gaf duidelyk hare gemoedsgesteltenis te kennen.

Rhinsault bezag zegepralend zyn slagoffer en op een schippen, den ton voegde hy haer toe :

— Zyt gy volstaen, Mervrouw ?

Karel-de-Stoute wierp op dit oogenblik eenen vreeslyken blik op den landvoogd.

— Of zy voldaen is, daeraen wil ik twyfelen, zegde de hertog doch wat ik stellig kan verzekeren, is dat ik niet voldaen ben; elk zyne heurt, zoo was het van in de vroegste tyden, en thans is de myne gekomen. Hopman doet Rhinsault op nieuw in boeijen staen en naer den stadskerken brengen. En van erwerde vader — vervolgde Karel-de-Stoute, terwyl hy zich tot den gryzen priester wende — van u heb ik eenen tweeden dienst te verzoeken: gy hebt het huwelyk diens mans ingezegd, heb nu ook de goedheid van hem in zyn laetste oogenblikken by te staen ! Morgen, voormiddag om negen ure, zal Rhinsault, gouverneur van Zeeland, op onze markt van Gelderen in het openbaar ontbald worden !

By het hooren van dit dooddovennis, tegen hetwelk alle herroeping onmogelyk was, zeeg de landvoogd geheeld door zyne levenskrachten verlaten, op den grond neder.

Het gerucht dat de weduwe Stalins, thans mevrouw Rhinsault geworden, ontrast had, werd veroorzaakt door

gekomen zyn, keeren terstond naer Courmayeur en komen ten 8 1/2 ure in het *Hôtel Royal* terug. Des anderendaags trokken de justie en wettdokters, vergezel van zestien mannen, uit, om de lyken te zoeken. Men vond ze allen in eenen onkenkenlyken loestand.

De gansche bevolking toonde de grootste deelneming by de begraving van de drie Engelschen en den gids Tairraz.

De staet van den sneeuw en de afgemoeidheid der drie reizigers gaf aenleiding tot het viervoudig rampgeval.

Men schryft uit Luik, 24 augustus :

Inlichtingen die wy uit verschillige plaetsen van Haspengouw ontvingen, dat de *Musee* van Luik, bevestigen dat de tarwe waerlyk wonder schoon is. De airen zyn prachtig en overvloedig. Indien het weder veranderd en toelaet in den schuren te doen, zullen wy dit jaer een gorden oogt hebben. De haver laet te wenschien. Wat de heetwortels nengaet, sedert eenigen tyd staen zy wonder schoon. Met een woord, er is niets nodig dan een weinig zonnechyn om een goed jaer te hebben.

Ziehende enige inlichtingen nopens den toestand van den oogst in Vlaenderen : de rogge mag aenschouwd worden als heel en gansch binnen; daer was maar eenen schoonen zomerdag meer nodig voor den vollen rydom der tarwe. De tarwe gaet dan gepikt en van het oogenblik af in schoonen gezet worden. Het kwaad, door dergelyke doenwyze veroorzaikt is zoo groot niet als het had kunnen wezen, omdat wy maer uitnemend zelden warmte en zon na den regen gehad hebben ; het graen doorschiet maar als het koorn gestuk ligt, iets wat, by uitzondering, wy dit jaer niet gehad hebben.

Ongelukkiglyk zyn de nerdpappelen geweldig van de ziekte aengedaen : nogtans moet men nog wat wachten alvorens uitpraak te doen over de wezenlyke uitgestrektheid van het kwaad ; zekere kantons zyn onder dit opzigt veel beter gevaren dan anderen.

Men meldt uit Rostow, op den Don, middenpunt van den uitvoer der granen van Rusland, dat de verhopeningen op eenen overvloedigen oogst te leur zyn gesteld en dat het weinig waerschynlyk is dat het koorn zal afslaan, zoo als men het gelooft.

— Wij hebben onlangs, zegt de *Courrier de Champagne*, een zonderting feit gemeld, en welligt het enige in zyn slach : dat gene namelyk van veertien belgische broders die te samen werken in de steenbakery van M. Darsonville, te Chauny.

Eene huiszoeking deed by hem talryke brieven en papieren ontkennen, die bewezen dat gezegde bank enkel in annoneen der dagbladen had bestaan. De uitvinder dierfoppery, had maeer al te wel gerekend op de happyheid der tarwe. De tarwe gaet dan gepikt en van het oogenblik af in schoonen gezet worden. Het kwaad, door dergelyke doenwyze veroorzaikt is zoo groot niet als het had kunnen wezen, omdat wy maer uitnemend zelden warmte en zon na den regen gehad hebben ; het graen doorschiet maar als het koorn gestuk ligt, iets wat, by uitzondering, wy dit jaer niet gehad hebben.

— Ziehende enige inlichtingen nopens den toestand van den oogst in Vlaenderen : de rogge mag aenschouwd worden als heel en gansch binnen; daer was maar eenen schoonen zomerdag meer nodig voor den vollen rydom der tarwe. De tarwe gaet dan gepikt en van het oogenblik af in schoonen gezet worden. Het kwaad, door dergelyke doenwyze veroorzaikt is zoo groot niet als het had kunnen wezen, omdat wy maer uitnemend zelden warmte en zon na den regen gehad hebben ; het graen doorschiet maar als het koorn gestuk ligt, iets wat, by uitzondering, wy dit jaer niet gehad hebben.

— Aardappelen. — De heer Liedis, gouverneur van Brabant, beveelt thans een middel aan om de kracht en de opbrengst der aardappelen te vermeerderen. Het middel bestaat hierin, dat men de bloem der pataten astrekt, zoodat het gewas geene kracht kan verteren by de uitbreiding van het zaad. De plant blijft weliger, de wortels winnen er by, alsook de knollen. By de proeven door den achibaar magistraet genomen, hebben de aardappelen langer geleefd, de opbrengst was 6 ton honderd groter en de knollen waren vaster en beter als voedsel.

— Men verzekert dat men in het oorlogsdepartement wederom betig is met eene lyt op te maken van officieren die rond den 26 september aenstaende op pensioen gaen gesteld worden.

— Men schryft uit Dinant, 26 augustus :

Eene bedieryg op grooten voel, waervan er nog geen voorbeeld in Belgie is geweest, en die vele slagoffers binnen en buiten het land heeft gemaakt, is onlangs in ons arrondissement ontdekt.

Op het einde van verleden jaer, meldden aen kondigingen, in een groot getal dagbladen van België en Frankryk, de oprichting van een Nyverheids-Bank, welker hoofdzetel te Frankfort moet zyn en die intusschen, in eene kleine gemeente van dit arrondissement gevestigd was. Voorwaer een zonderling huivisiting voor zulke grote onderneming.

De stichters dier bank, die volgens het prospectus, zich een allerliji operation moet overleveren en niet minder dan 10% winst per maend aan hare aktionarissen beloofde, voegen korrespondenten en agenten in alle landen van Europa. Eene vette bezoldiging was al-

agenten toegezegd ; men vroeg hun maar eene borgtocht van 1000 franken, waervoor zy twee aktien van 1000 franken ieder tot waerborg ontvingen.

Dese schoone bolofte verlokken vele lieiden die plaetsen vroegen ; de eenen gaven borgen in grondgoederen, de anderen in klinkende munt. Die laetsten waren zeer welkom, terwyl de eerste onbarmhartig geweigerd werden. Immers, 26 personen uit het land werden als agenten aengenomen en storsten, in handen des stichters, den vereischten borgtocht.

Drie maenden na het instellen der bank, moesten sy hunnen trimester trekken. De trimester verliep maer zy streken niets op. Zy kregen eenen omzendbrief, hun melende dat zoo de bestuurder zyne agenten niet befalede, zulks kwam omdat de voornaemste bediende afwezig was ; zy zouden in eens zes maenden betaeld worden.

Dese zonderlinge hinderpilaar deed argwaen ontstaen by eenige dier ligtgeloovige agenten, en een klagt van afregelary werd nedergelegd op het parket van Dinant tegen monsieur Y., voornaemste stichter der Nyverheids-Bank, die in dit arrondissement het dorp D. bewoont.

Eene huiszoeking deed by hem talryke brieven en papieren ontkennen, die bewezen dat gezegde bank enkel in annoneen der dagbladen had bestaan. De uitvinder dierfoppery, had maeer al te wel gerekend op de happyheid der tarwe. De tarwe gaet dan gepikt en van het oogenblik af in schoonen gezet worden. Het kwaad, door dergelyke doenwyze veroorzaikt is zoo groot niet als het had kunnen wezen, omdat wy maer uitnemend zelden warmte en zon na den regen gehad hebben ; het graen doorschiet maar als het koorn gestuk ligt, iets wat, by uitzondering, wy dit jaer niet gehad hebben.

— Wij hebben onlangs, zegt de *Courrier de Champagne*, een zonderting feit gemeld, en welligt het enige in zyn slach : dat gene namelyk van veertien belgische broders die te samen werken in de steenbakery van M. Darsonville, te Chauny.

Eene huiszoeking deed by hem talryke brieven en papieren ontkennen, die bewezen dat gezegde bank enkel in annoneen der dagbladen had bestaan. De uitvinder dierfoppery, had maeer al te wel gerekend op de happyheid der tarwe. De tarwe gaet dan gepikt en van het oogenblik af in schoonen gezet worden. Het kwaad, door dergelyke doenwyze veroorzaikt is zoo groot niet als het had kunnen wezen, omdat wy maer uitnemend zelden warmte en zon na den regen gehad hebben ; het graen doorschiet maar als het koorn gestuk ligt, iets wat, by uitzondering, wy dit jaer niet gehad hebben.

— Aardappelen. — De heer Liedis, gouverneur van Brabant, beveelt thans een middel aan om de kracht en de opbrengst der aardappelen te vermeerderen. Het middel bestaat hierin, dat men de bloem der pataten astrekt, zoodat het gewas geene kracht kan verteren by de uitbreiding van het zaad. De plant blijft weliger, de wortels winnen er by, alsook de knollen. By de proeven door den achibaar magistraet genomen, hebben de aardappelen langer geleefd, de opbrengst was 6 ton honderd groter en de knollen waren vaster en beter als voedsel.

— Men verzekert dat men in het oorlogsdepartement wederom betig is met eene lyt op te maken van officieren die rond den 26 september aenstaande op pensioen gaen gesteld worden.

— Men schryft uit Dinant, 26 augustus :

Eene bedieryg op grooten voel, waervan er nog geen voorbeeld in Belgie is geweest, en die vele slagoffers binnen en buiten het land heeft gemaakt, is onlangs in ons arrondissement ontdekt.

Op het einde van verleden jaer, meldden aen kondigingen, in een groot getal dagbladen van België en Frankryk, de oprichting van een Nyverheids-Bank, welker hoofdzetel te Frankfort moet zyn en die intusschen, in eene kleine gemeente van dit arrondissement gevestigd was. Voorwaer een zonderling huivisiting voor zulke grote onderneming.

De stichters dier bank, die volgens het prospectus, zich een allerliji operation moet overleveren en niet minder dan 10% winst per maend aan hare aktionarissen beloofde, voegen korrespondenten en agenten in alle landen van Europa. Eene vette bezoldiging was al-

eenen menigte lieden die met ongeduld de halsregting des gouverneurs afwachten. Het noodlotig uer sloeg eindelyk in eene kar door soldaten begeleid naderde de plaets des hoochgevreesen.

Het schavot was met zwart laken bekleed. Twee fluweelen kussens en eene tafel op welche een zilveren kruisbeeld lag, waarop de meubelen die het doodsaltaar versierden.

Karel-de-Stoute zat aan den ingang zyn tent, eene roode roede in de hand houdende. De scherprepter wachte beneden aan den trap. Wanneer het rytig aengekomen was, stapte Rhinsault vergezeld door twee kapiteins en den vromen geestelyke, die wy reeds omtrent hadden, uit hellevele en klom de trappen van het stadiooneel op; hy vragde eenen eenen der hofmanns of hy geene genade te verloren had ? De kapitein baelde de schouders op. Alsdan nam Rhinsault zyne gebedenboek, viel op zyne knien, las eens den 50^{en} psalm, omhelsde zyne biechtvader en het kruisbeeld, en de priester gaf hem den lasten zegen.

Regina bevredigende welken schouwburg men oprichtte, stond anderdaags uit haer bed op, nam eene waskeers en haren gebedenboek, knieldie op eene bank voor een groot zilveren Christusbeeld neder en begon te bidden.

De edele vrouw moest gebeel en si in het gebed zyn, want reeds sederd meer dan vier ure waren de zonnestralen door de zyden gordynen in de kamer gedrongen en deden het weifelend licht der waskeers verduisteren.

Een bediende klopte aan de deur der slaapkamer :

— Zal mevrouw niet ontyken, het is reeds acht ure ?

In haer gebed gestoord, antwoordde Regina nochtans zonder het minste tekenen van misnoegen :

— Neem, ik sal beden niet ontyken, laet my niet rust... reeds acht ure, vervolgde zy, nog eene ure en dan...

Zy liet haer hoofd matelos op de borst zinken, en bleef diepdenkend op het zilveren Christusbeeld staren.

Eensklaps deed een oof volksgedrachs zich op de markt hooren ; Regina ging aan het venster, hief de gordyn op en zag... een schavot voor den ingang der tent des hertogs geplaatst. Vol tegenvreemd gewaerwordingen zette den haren leunstoel neder.

De scherprepter sprong met eene al zilverblinke byl in de hand, op het schavot en met den eersten slag scheidde hy den hoofd van den romp.

De beul toonde het bloedig hoofd aan de nieuwsgierige menigte, en van achter de zyden gordynen harer venster liet Regina met eene zwakke stem :

— Pieter, myn lieve echegenoot, gy zyt gewroken !!!

Acht jaren later stierf na eene langdurige ziekte in een vrouwen gesticht der Noordbrabandsche stad Broda eene non — in het klooster onder den naam van zuster Martha bekend — wie schitterende deugden en uitmuntende goedanigheden eenen algemeenen roem hadden verworven. Van hare geschiedenis wijs men in den algemeenen omgang niets anders, dan dat zy tot een hoog adelyk geslacht behoorde, dat sy meer dan twee miljounen guldens een verschillende kerk- en armresturen geschenken had, en dat zy in haer jeugd het motto *Alles* genoemd werd.